

Att öppna mitträcke

Ställineräcken

SafeRoad

Lyft upp linorna i tur och ordning och lägg ned dem på marken. Drag upp stolparna. Låssprint kan förekomma.

Safence

Lyft upp linorna i tur och ordning och lägg ned dem på marken. Drag upp stolparna.

Brifen

Lyft ur topplinan eller linorna. Det kan vara en eller två. Trampa ner sidolinorna. Drag upp stolparna.

Cass

Lyft upp linorna i tur och ordning och lägg ned dem på marken. Drag upp stolparna.

Safety Line

Lyft ur topplinan eller linorna. Det kan vara en eller två. Lyft sedan ur nedre linorna på var sida stolpen. Drag upp stolparna.

Ställineräckens nedtagning

- Lossa plastdetaljer och reflexer och lyft av linorna.
- Nedlyftning av lina över minst 10 stolpar måste göras för att kunna köra över.
- Lyft upp räcketts stolpar och lägg dem åt sidan. (Fastfrusna stolpar kan kapas med kapskiva.)
- Se till att linorna ligger ned på marken.
- Led trafiken förbi platsen - låt trafiken tillfälligt köra över linorna.

Räcket återmonteras i omvänd ordning. Detta görs normalt av Vägverkets driftentreprenör. Det är mycket viktigt att räcket återställs utan dröjsmål till ett säkert bruksskick.

Bildserie, demontering av ställineräcke

Stålbalksräcken

Z - ellips

Öppna i särskilt förberedd sektion. Öppna med ett handtag. Lyft bort sektionen, 4 meter. Drag ur sprintar i stolparna och fäll ned dem.

Betongräcken

GP-link

Kan ej öppnas, vändning görs i permanenta öppningar

Flex-bloc

Kan ej öppnas, vändning görs i permanenta öppningar

St Eriks

Kan ej öppnas, vändning görs i permanenta öppningar

Ytterligare information hittar du på Vägverkets webbplats: www.vv.se, välj "Vägar och trafik" och därefter "Utryckning och räddning".

När man arbetar med utryckning på 2+1-vägar är det mycket viktigt att tänka på säkerheten på och intill vägen! Använd skydd av tungt fordon i alla de fall det är möjligt. Var försiktig – både för din egen säkerhet och för övriga trafikanters!

Kontakta oss gärna om du har frågor om utryckning på 2+1-vägar:

Björn Tegsten, Arbetsmiljöverket tfn. 08-730 94 40

Sylvia Myrsell, Socialstyrelsen, tfn. 08-555 532 26

Örjan Brodin, Rikspolisstyrelsen, tfn. 08-401 91 16

Tommy Bäckström, Vägverket, tfn. 0243-75 293

Ingvar Hansson, Räddningsverket, tfn. 054-13 52 67

Mats Petersson, Vägverket, tfn. 036-19 22 41

781 87 Borlänge. Telefon 0243-750 00. Telefax 0243-758 25. Texttelefon 0243-750 90.
e-post: vagverket@vv.se / Internet: www.vv.se

Utryckning på 2+1-vägar!

Samverkande myndigheter:

På vanliga breda tvåfältsvägar är risken för mötesolyckor stor. Ett stort antal människor dödas eller skadas svårt i den typen av olyckor. För att förhindra sådana olyckor har Vägverket sedan 1998 försett många vägar med mitträcke. Vägarna får då växelvis två körfält i en riktning och ett i den andra, 2+1-vägar.

Arbetsmiljöverket, Rikspolisstyrelsen, Räddningsverket, Socialstyrelsen och Vägverket samarbetar för att underlätta utryckningsinsatser. Denna folder ges ut gemensamt för att sprida information till all personal i utryckningsverksamhet.

2+1-vägar räddar liv

Vägverket arbetar aktivt för att alla högfartsvägar med hastighetsgräns 90 eller 110 km/tim ska försees med mitträcke. Erfarenheterna från de mötesseparerade vägarna som hittills har byggts är mycket positiva. Antalet dödade och svårt skadade har i stort sett halverats efter mittsepareringen.

Mitträcket innebär emellertid att förutsättningarna för utryckningsverksamheten förändras. Utryckningsfordon kan få bekymmer att komma fram i vissa situationer. Erfarenheterna visar dock att det i allmänhet fungerat bra och att fördelarna med mitträcket överväger nackdelarna.

Befintliga vägar byggs om

Idén med ombyggnaden till 2+1-väg är att befintliga tvåfiliga 13-metersvägar vägas om till ca 1-2,5 km långa delsträckor med omväxlande ett och två körfält. Mellan körbanorna sätts ett mitträcke upp som förhindrar att fordon kommer över i fel körfält. I samband med ombyggnaden till 2+1-väg görs även en del kompletterande åtgärder, t.ex. borttagning av fasta föremål i vägens sidområde.

Ofta används ställineräcken (vajerräcke) som mitträcke. Fördelen med dessa är bl.a. att de är snabba att reparera och tar liten plats på vägen. Ställineräcken kan dessutom öppnas nästan var som helst utmed sträckan. Nackdelarna med ställineräcken är bl.a. att de kräver reparation efter i stort sett varje påkörning. Som alternativ till ställineräcken finns stäl-

Foto: Björn Persson

balks- och betongräcken. Dessa räcken tål måttliga påkörningar utan att de behöver åtgärdas omedelbart. Stålbalksräcken kan öppnas vid förberedda sektioner. Permanenta betongräcken är inte enkelt öppningsbara.

Utryckningsbefrämjande åtgärder

För att skapa en säker väg med god framkomlighet krävs att utryckningsfordon kan ta sig fram. Därför görs flera åtgärder för att underlätta utryckningsverksamhet:

• Vändmöjligheter

I normala fall bör korsningar och trafikplatser användas vid behov av att vända. Mitträcken försees i allt större omfattning med förberedd vändmöjlighet på var tredje kilometer.

• Omledningsvägvisning

För varje 2+1-väg bör alternativa vägar identifieras. De alternativa vägarna kan försees med förberedd omledningsvägvisning så att omledningen snabbt kan sättas i verket. Det är polisens uppgift att leda om trafiken.

• Nödfickor

Enfälssträckorna är smala - speciellt på avsnitt med sidoräcken. På sträckor med sidoräcken blir det allt vanligare med nödfickor för tillfällig uppställning av havererade fordon.

• Längdmätningsskyltar

I samband med trafikolyckor och andra händelser är det viktigt att snabbt och enkelt kunna ange viss plats efter vägen. Längdmätningsskyltar sätts därför ofta upp på mitträcket eller i vägens sidområde.

Samråd

Samråd mellan den lokala väghållaren och samtliga utryckningsansvariga ska äga rum tidigt i planeringsprocessen. Alternativa utryckningsvägar identifieras och en insatsplan upprättas. En länsvis insatsplan med vägnas utryckningsförutsättningar är ett bra verktyg som bör finnas för varje län.

I insatsplanen bör det framgå:

- var det finns mitträcken
- var vändmöjligheter finns
- förberedda omledningsvägar
- alternativa utryckningsvägar
- vilken typ av mitträcke som är monterat
- längdmätningsskyltens kilometeranvisning

På Vägverkets webbplats, www.vv.se, under Vägar och trafik, utryckning och räddning, finns såväl exempel på en insatsplan som mera information.

Information och utbildning

- All personal som arbetar med utryckningsverksamhet på väg ska ges möjlighet att få information och utbildning.
- De ska känna till vilka möjligheter och begränsningar som mötesseparerade vägar innebär för utryckningsverksamheten.
- Informationen och utbildningen hanteras lokalt i samarbete mellan berörda aktörer. Vägverket fungerar som samordnare.
- Praktisk utbildning i hur man demonterar mitträcken är viktig och ska erbjudas till berörda, framförallt till räddningstjänsten.

Foto: Björn Persson

- Övningsräcken finns uppsatta på ett flertal platser i landet. Finns det ingen övningsplats i närheten kan övningar arrangeras på den aktuella vägsträckan i samband med uppsättningen av mitträcket.

Samspel med andra trafikanter

Vid utryckning på enfälssträckor bör man överväga ett återhållsamt körsätt. Detta för att inte stressa framförvarande trafikanter.

Man kan t ex stänga av ljudsignalen och hålla ett väl tilltaget avstånd. På efterföljande tvåfälssträcka kan sedan förbipassage ske på ett betryggande sätt. Obs! Slå inte av alla utryckningssignaler utan behåll ljussignalen påslagen – det är fortfarande lika bråttom!

Undvik att kapa eller klippa av vajerräcke

Kapning eller klippning av ställina kan vara mycket farligt. Det ska inte göras annat än i undantagsfall som när fordon är inklat i linorna eller när det inte går att öppna på annat sätt. Om kapning eller klippning krävs som en sista utväg, gå iväg från olycksplatsen, avlasta linorna med sk spännrodor och kapa ställinorna där det finns minst två hela stolpar åt vardera hållet för att undvika pisksnärtskada.

Kom ihåg att ställineräcket upphör att fungera på en lång sträcka när ställinorna är avklippna.

Meddela Vägverkets trafikinformationscentral (TIC) om ett räcke öppnats eller monterats ned. Uppmontering sköts av Vägverkets driftentreprenör i området.